

Scientific and practical journal "Economics and technical engineering"

Founders: State University of Economics and Technology

ISSN: 3041-1246

E-mail: etc@duet.edu.ua Journal homepage: <https://etc.org.ua>

JEL: O33, L86, F23, H56, J24

DOI: 10.62911/etc.2025.03.01.04

The IT market of Ukraine in times of war

Citation:

Potyomkin, I., & Kucheroва, H. (2025). The IT market of Ukraine in times of war. Scientific and practical journal "Economics and technical engineering". Vol. 3 No. 1 (2025), 41-53. <https://doi.org/10.62911/etc.2025.03.01.04>

Igor Potyomkin

Postgr., State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: potyomkin_io_23567@kneu.dp.ua

 ORCID ID: 0009-0005-1967-3197

Hanna Kucheroва

Prof. DSc, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: kucheroвахanna@gmail.com

 ORCID ID: 0000-0002-8635-6758

Abstract: The Ukrainian IT market has proven to be one of the most resilient and adaptive sectors of the national economy during the ongoing full-scale war. Despite facing unprecedented challenges, including geopolitical risks, military actions, and global economic turbulence, the industry continues to play a vital role in supporting the country's economic stability and international integration. This article explores the key trends, threats, and adaptation mechanisms that define the current state of Ukraine's IT industry. The main goal of the study is to analyze the impact of war-related disruptions and macroeconomic instability on the performance and structure of the IT sector, and to identify the strategies Ukrainian companies employ to maintain their positions in global markets. The research methodology involves a combination of data analysis, including IT export indicators, financial and market scoring metrics (FinScore and MarketScore), and the examination of public sources such as industry rankings, expert reports, and statistical databases. Methods of comparative analysis, synthesis, and empirical interpretation were applied to assess the sector's response to internal and external stress factors. The findings show that although Ukraine's IT export volume declined by 8.5% in 2023, the first quarter of 2024 showed signs of stabilization and slight recovery. Major IT companies like EPAM, SoftServe, and GlobalLogic demonstrated notable resilience through digital innovation, operational flexibility, and market diversification. However, many other firms struggled with human resource losses, project reductions, and financial burdens. The study concludes that the future development of Ukraine's IT market will depend on the sector's ability to transform from a predominantly service-oriented model into a product-service hybrid, leveraging emerging technologies such as artificial intelligence, cybersecurity, and cloud computing. In addition, entering new geographic markets, especially outside traditional client regions like the US and EU, is becoming increasingly important. These transformations will help Ukrainian IT companies remain competitive and sustainable despite ongoing war conditions and global uncertainty.

Received: 10/06/2025

Accepted: 16/06/2025

Keywords: Ukrainian IT market, war impact, digital economy, IT exports, FinScore, MarketScore, business resilience.

The IT market of Ukraine in times of war

Igor Potyomkin

Postgraduate student, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: potyomkin_io_23567@kneu.dp.ua

 ORCID ID: 0009-0005-1967-3197

Hanna Kucheroва

Prof., DSc, State University of Economics and Technology, Kryvyi Rih, Ukraine

e-mail: kucherovahanna@gmail.com

 ORCID ID: 0000-0002-8635-6758

Abstract: The Ukrainian IT market has proven to be one of the most resilient and adaptive sectors of the national economy during the ongoing full-scale war. Despite facing unprecedented challenges, including geopolitical risks, military actions, and global economic turbulence, the industry continues to play a vital role in supporting the country's economic stability and international integration. This article explores the key trends, threats, and adaptation mechanisms that define the current state of Ukraine's IT industry. The main goal of the study is to analyze the impact of war-related disruptions and macroeconomic instability on the performance and structure of the IT sector, and to identify the strategies Ukrainian companies employ to maintain their positions in global markets. The research methodology involves a combination of data analysis, including IT export indicators, financial and market scoring metrics (FinScore and MarketScore), and the examination of public sources such as industry rankings, expert reports, and statistical databases. Methods of comparative analysis, synthesis, and empirical interpretation were applied to assess the sector's response to internal and external stress factors. The findings show that although Ukraine's IT export volume declined by 8.5% in 2023, the first quarter of 2024 showed signs of stabilization and slight recovery. Major IT companies like EPAM, SoftServe, and GlobalLogic demonstrated notable resilience through digital innovation, operational flexibility, and market diversification. However, many other firms struggled with human resource losses, project reductions, and financial burdens. The study concludes that the future development of Ukraine's IT market will depend on the sector's ability to transform from a predominantly service-oriented model into a product-service hybrid, leveraging emerging technologies such as artificial intelligence, cybersecurity, and cloud computing. In addition, entering new geographic markets, especially outside traditional client regions like the US and EU, is becoming increasingly important. These transformations will help Ukrainian IT companies remain competitive and sustainable despite ongoing war conditions and global uncertainty.

Keywords: Ukrainian IT market; war impact; digital economy; IT exports; FinScore; MarketScore; business resilience.

ІТ-ринок України в умовах війни

Потьомкін Ігор Олександрович

аспірант, Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: potyomkin_io_23567@kneu.dp.ua

 ORCID ID: ID 0009-0005-1967-3197

Кучерова Ганна Юріївна

професор, д.е.н, Державний університет економіки і технологій, Кривий Ріг, Україна

e-mail: kucherovahanna@gmail.com

 ORCID ID: ID 0000-0002-8635-6758

Анотація: Український ІТ-ринок залишається одним із найбільш динамічних секторів економіки, демонструючи здатність до адаптації навіть в умовах війни. Стаття аналізує трансформаційні процеси, що відбуваються в галузі під впливом зовнішніх загроз: збройного конфлікту, глобальної економічної нестабільності, зниження попиту та зміни інвестиційного клімату. Метою дослідження є виявлення ключових тенденцій, ризиків і стратегій адаптації українських ІТ-компаній в умовах воєнного стану. У дослідженні застосовано комплексний підхід, що включає аналіз динаміки ІТ-експорту, фінансової звітності провідних компаній, зокрема показників FinScore та MarketScore, а також вторинний аналіз ринку на основі даних галузевих рейтингів, публічної аналітики та звітів. Використано методи порівняльного аналізу, статистичного узагальнення та інтерпретації емпіричних даних. У результаті виявлено, що хоча в 2023 році обсяг ІТ-експорту зменшився на 8,5%, у першому кварталі 2024 року відбулося помірне відновлення. Лідери ринку, як-от EPAM, SoftServe, GlobalLogic, демонструють стійкість завдяки інноваційності, оптимізації витрат і виходу на нові ринки. Водночас значна частина компаній стикається з кадровими втратами, зниженням прибутковості та необхідністю перегляду бізнес-моделей. Висновки дослідження свідчать, що головною стратегією розвитку стає перехід від суто сервісної моделі до продуктово-сервісної з акцентом на штучний інтелект, кібербезпеку та міжнародну експансію. Така трансформація дозволяє українському ІТ-сектору зберігати конкурентоспроможність і потенціал до зростання попри складні зовнішні умови.

Ключові слова: ІТ-ринок України, вплив війни, цифрова економіка, ІТ-експорт, FinScore, MarketScore, стійкість бізнесу.

Вступ (Introduction)

Інформаційно-технологічний сектор України залишається одним із ключових елементів національної економіки, демонструючи стійкість навіть в умовах збройного конфлікту. Втім, з'явилися події, що досить складно вбудувати в сучасну модель функціонування ІТ-компаній України. Із плином часу накопичуються дестабілізуючі фактори, які чинять тиск навіть на найбільш витривалі системи. Завершення періоду активних світових інвестицій у галузь, що спостерігався під час пандемії COVID-19, призвів до загального зниження обсягів капіталовкладень. Функціонування вітчизняного ІТ-ринку характеризується домінуванням аутсорсингових послуг та розробки інноваційних технологій, широким використанням проєктного підходу та командної співпраці на тлі посилення адаптивної функції бізнес-систем. Відтак, галузь істотно залежить від зовнішніх замовлень і кадрового потенціалу, що забезпечує принаймні 70% реалізації проєктів внутрішніми ресурсами, тоді як решта — завдяки залученим спеціалістам [1]. Таким чином, сформувалися прогалини у системі, що потребують не тільки поточного, а і довогострокового підходу до відновлення стійкості функціонування систем.

Воєнний конфлікт створює значні ризики для діяльності компаній, зокрема щодо безпеки персоналу та збереження матеріально-технічної бази, що, у свою чергу, негативно впливає на ефективність роботи. Загроза ракетних атак, перебої в енергопостачанні та вимушене розміщення офісів за кордоном призводять до втрат продуктивності та утруднюють виконання контрактів у визначені строки. Головне, немає чіткого уявлення про кінець або заморожування активної військової фази, що поглиблює недовіру інвесторів, потенціальних роботодавців з-за кордону, українських працівників. Для забезпечення стабільності бізнес-процесів компанії змушені інвестувати у резервні джерела живлення, системи зв'язку та інші критично важливі інфраструктурні компоненти, що потребує значних додаткових витрат. За таких умов досить складно зібрати команду та втримати працівників до кінця виконання проєкту.

Крім того, глобальні економічні виклики, включаючи рецесію, призвели до зниження попиту на ІТ-послуги, особливо з боку основних зовнішніх ринків — США та ЄС. Оптимізація витрат міжнародними замовниками спричинила скорочення ІТ-бюджетів і, відповідно, кількості нових контрактів. На тлі зростаючої міжнародної конкуренції українські компанії

змушені конкурувати з фірмами з інших країн, які пропонують аналогічні послуги за нижчими цінами або за умов зменшених ризиків.

Таким чином, ІТ-ринок функціонує в умовах ризиків у наслідок війни та світової трансформації системи розподілу замовлень та формування ІТ-продуктів, що зумовлює доцільність відстеження ключових тенденцій змін ІТ-ринку.

Матеріали та методи (Materials and Methods)

У дослідженні застосовано комплексний підхід, що включає аналіз динаміки ІТ-експорту, фінансової звітності провідних компаній, зокрема показників FinScore та MarketScore компанії YouControl, а також вторинний аналіз ринку на основі даних галузевих рейтингів, публічної аналітики та звітів. Використано методи порівняльного аналізу, статистичного узагальнення та інтерпретації емпіричних даних, що дозволяє всебічно охарактеризувати ІТ-сектор України.

Результати (Results)

Ризик безпеки, зменшення обсягів замовлень, мобілізація, нестійкість сформованих команд, вимушене переміщення населення, еміграція фахівців та релокація компаній формують катастрофічний дефіцит кадрів та значно впливають на кадровий потенціал ІТ-сфери України. Це призводить до втрати кваліфікованих спеціалістів і потреби в реорганізації внутрішніх команд. Водночас скорочення доходів на тлі високих операційних витрат, пов'язаних із адаптацією до нових умов, формує суттєве фінансове навантаження на бізнес та працівників.

В умовах військових дій обумовлена обережність або навіть відмову частини іноземних партнерів від співпраці з українськими компаніями, що веде до скорочення кількості нових контрактів і зменшення обсягів поточних проєктів. Це, в свою чергу, обмежує прибутки та знижує інвестиційні можливості компаній. Як наслідок, відбувається оптимізація витрат, зокрема на маркетингову діяльність, впровадження інновацій і вихід на нові ринки, що загрожує зниженням конкурентоспроможності у середньо- та довгостроковій перспективі.

Ускладнюють ситуацію також інфляційні процеси, валютні коливання, політична та економічна нестабільність, що створюють атмосферу невизначеності. Це вимагає від ІТ-компаній України постійної адаптації та пошуку стратегічних рішень для збереження ринкових позицій. Крім того, процеси адаптації потребують значного фінансування, що не закладалось в бюджети проєктів чи не передбачалось бюджетами компаній. У відповідь на виклики бізнес активізував впровадження гнучких форматів праці, вдосконалення систем компенсацій, підтримку професійного розвитку працівників, забезпечення психологічної стабільності, а також збереження згуртованої корпоративної культури. Ширше застосування технологій штучного інтелекту стимулює необхідність прискореного розвитку цифрових компетенцій у працівників. Незважаючи на ці зусилля, у першій половині 2024 року галузь втратила орієнтовно 2,4 тис. фахівців [1]. Згідно з офіційними даними, обсяг ІТ-експорту України у 2023 році становив \$6,7 млрд, що на 8,5% менше від показника 2022 року, та відповідає рівню 2021 року [6]. У першому кварталі 2023 року зберігалася відносна стабільність із незначним спадом порівняно з аналогічним періодом попереднього року [2]. Проте у другому та третьому кварталах спостерігалось помітне зниження внаслідок скорочення або призупинення проєктів міжнародними замовниками через ризики, пов'язані з війною [4, 6]. Критерієм вибору команди залишається знаходження кадрів у безпечній зоні із доступним технічним забезпеченням без обмежень [1, 2, 3, 6].

У четвертому кварталі 2023 року зафіксоване часткове відновлення, зумовлене стабілізацією на окремих ринках, хоча загальні показники залишались негативними [6]. Попри складну ситуацію, українські ІТ-компанії продовжували активно працювати на зовнішніх ринках і підтримувати клієнтську базу, що дозволяло зберігати стабільний потік замовлень [3,

6]. У першому кварталі 2024 року обсяг ІТ-експорту досяг \$1,75 млрд (січень — \$570 млн, лютий — \$585 млн, березень — \$595 млн) [4, 5], що перевищує показники аналогічного періоду 2023 року та свідчить про відновлення певної позитивної динаміки. Зусилля компаній у розширенні присутності на альтернативних ринках, які меншою мірою постраждали від глобальної економічної кризи, частково компенсували скорочення попиту з боку традиційних партнерів — США та країн ЄС. Деякі українські компанії зосередили інвестиції на розробці інноваційних рішень у сферах штучного інтелекту, фінансових технологій і кібербезпеки [6], що дало їм змогу зміцнити позиції на світовому ринку та залучити нових клієнтів і, тим самим, забезпечило нову точку перспективного зростання галузі.

Загалом галузь продемонструвала високу адаптивність до змін, що є наслідком військової агресії: активне впровадження віддалених форматів роботи, створення міжнародних команд, переналаштування бізнес-процесів та організаційної структури оптимізація витрат і трансформація бізнес-моделей дозволили підтримувати стабільний рівень експорту в умовах глибокої нестабільності. За результатами моніторингу найбільших ІТ-компаній України влітку 2024 року зафіксовано незначне зростання [1]. Лідерами залишаються EPAM Systems, SoftServe, GlobalLogic, Luxoft і Ciklum [1, 2], що свідчить про їхню здатність ефективно реагувати на кризові виклики.

Таблиця 1. Динаміка показників фінансового скорингу EPAM

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс FinScore	A/3.3	B/2.8	A/3.4	B/3.0	B/2.6
Поточна ліквідність	396,10%	354,80%	728,20%	1350,40%	1867,80%
Абсолютна ліквідність	24,40%	54,80%	130,70%	146,90%	161,10%
Коефіцієнт "Кислотний тест"	393,70%	350,50%	725,10%	1345,70%	1862,40%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	393,60%	350,50%	725,10%	1345,70%	1862,40%
Відношення грошових коштів до активів	4.4%	10,20%	14.5%	9.2%	7,50%
Проміжний коефіцієнт покриття	27,60%	56,90%	162,60%	156,40%	170,50%
Коефіцієнт автономії	74,20%	78,00%	86,60%	93,00%	95,10%
Відношення чистого боргу до EBITDA	0,6	0.4	0.0	0.0	0.0
Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом	262,70%	229,30%	445,40%	609,90%	734,80%
ROA - Рентабельність активів	15.5%	16.4%	32,60%	11.7%	13,10%
Рентабельність власного капіталу	26,40%	26,60%	60,40%	14,30%	15,90%
RCA - рентабельність оборотних активів	21.6%	26,60%	60,40%	14,30%	15,90%
NPM- Чиста маржа	9.0%	8.2%	17,00%	10.4%	14.7%
ROTA - рентабельність загальних активів	21,40%	20.5%	41,30%	14,50%	16,20%
Валова рентабельність собівартості	14,40%	15,50%	20,00%	18,70%	18,90%
Рентабельність операційних витрат	221,40%	307,80%	509,00%	271,00%	266,30%

Чиста рентабельність витрат	13,40%	11,00%	24,70%	14,30%	20,20%
Оборотність загальних активів	2.0	2.0	2.3	1.2	0.9
Оборотність робочого капіталу	3.7	4.4	3.7	1.6	1.2
Оборотність дебіторської заборгованості	3.1	3.6	3.7	1.6	1.2

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Отже, спостерігається поступове зниження індексу FinScore з A/3.4 (2022) до B/2.6 (2024), що свідчить про певне погіршення фінансової стійкості.

Таблиця 2. Динаміка показників ринкового скорингу EPAM

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс MarketScore	A/3.8	A/3.8	A/4	A/3.2	B/3
Частка у секторі	4.89%	5.25%	7.10%	3.38%	3.06%
Частка у ринку	12.47%	11.88%	14.04%	7.68%	6.11%
Частка у субринку	12.47%	11.88%	14.04%	7.68%	6.11%
Місце компанії у секторі	3	3	2	3	5
Місце компаній на ринку	1	1	1	1	2
Місце компанії у субринку	1	1	1	1	2
Абсолютний приріст виручки за рікб млн. грн	2 339.4	4256.8	5510.8	-7596.5	- 1 266.6
Відсотковий приріст виручки за рік, %	28.9%	40.8%	37.5%	- 37.6%	- 10.0%
Абсолютний середньорічний приріст виручки за 3 роки, млн грн	1 798,60	2753,2	4035,7	723,7	-1 117,40
Середньорічний темп зростання виручки за 3 роки, %	27,40%	31,70%	35,60%	6.5%	-8,30%

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Зниження індексу з A/4 (2022) до B/3 (2024) також відображає втрату ринкових позицій, зокрема зменшення частки на ринку з 14,04% до 6,11%. EPAM зберігає високу ліквідність та нульову боргову залежність, але стикається з ринковим тиском і зменшенням темпів зростання. Попри це, компанія залишається лідером галузі.

SoftServe підтримує другу позицію, продовжуючи активну експансію на міжнародні ринки і фокусуючись на інноваціях (табл. 3,4).

Таблиця 3. Динаміка показників ринкового скорингу SoftServe

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс MarketScore	A/4	A/3.9	A/3.9	A/3.2	B/2,8
Частка у секторі	0,19%	0,18%	0,19%	0,05%	0,00%
Частка у ринку	0,49%	0,40%	0,38%	0,10%	0,01%
Частка у субринку	0,49%	0,40%	0,38%	0,10%	0,01%
Місце компанії у секторі	60	60	52	244	1941
Місце компаній на ринку	27	31	32	144	1085
Місце компанії у субринку	27	31	32	144	1085
Абсолютний приріст виручки	215,6	94	51,2	-388,5	-149,3

за рік б млн. грн					
Відсотковий приріст виручки за рік, %	112,60%	23,10%	10,20%	-70,40%	-91,20%
Абсолютний середньорічний приріст виручки за 3 роки, млн грн	107,30	120,7	120,2	-81,1	-162,20
Середньорічний темп зростання виручки за 3 роки, %	68,50%	53,40%	42,40%	-26,20%	-69,40%

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Індекс демонструє різке падіння з А/3.9 (2022) до В/2.8 (2024), частка ринку знизилась майже до 0,01%, а позиція на ринку — з 27 до 1085.

Таблиця 4. Динаміка показників фінансового скорингу SoftServe

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс FinScore	A/3.5	A/3,3	A/3,3	C/2,1	B/2.8
Поточна ліквідність	354,40%	364,40%	360,20%	103,90%	299,60%
Абсолютна ліквідність	31,50%	168,20%	30,60%	6,20%	1,10%
Коефіцієнт "Кислотний тест"	354,40%	364,40%	360,20%	103,90%	299,60%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	354,10%	363,80%	360,10%	103,70%	297,30%
Відношення грошових коштів до активів	8,50%	45,20%	8,40%	5,80%	0,40%
Проміжний коефіцієнт покриття	354,10%	363,80%	360,10%	103,70%	297,30%
коефіцієнт автономії	73,00%	73,10%	72,40%	6,20%	66,70%
Відношення чистого боргу до EBITDA	0,2	0	0,6	7	0,4
Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом	1766,80%	3575,20%	10489,40%	239,80%	27594,60%
ROA - Рентабельність активів	63,20%	36,60%	24,20%	7,30%	67,70%
Рентабельність власного капіталу	650,3%	60,80%	50,10%	1,30%	120,00%
RCA - рентабельність оборотних активів	66,00%	37,40%	24,30%	7,50%	67,90%
NPM- Чиста маржа	27,80%	15,80%	14,30%	1,80%	21,40%
ROTA - рентабельність загальних активів	77,30%	44,80%	30,10%	9,70%	89,90%
Валова рентабельність собівартості	54,30%	30,70%	14,10%	4,50%	52,80%
Рентабельність операційних витрат	564,70%	438,20%	283,20%	73,30%	156,30%
Чиста рентабельність витрат	47,70%	23,60%	19,40%	2,40%	32,50%
Оборотність загальних активів	3.0	2.6	2.0	0.9	0.6
Оборотність робочого капіталу	6.4	3.6	2.8	1.4	6.4
Оборотність дебіторської заборгованості	3.7	3.8	2.7	1.0	0.7

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Індекс FinScore : з A/3.5 (2020) до B/2.8 (2024), зі значним просіданням у 2023 (C/2.1) - ознака фінансових труднощів у розпал кризи. SoftServe переживає суттєве падіння виручки та ринкової частки, однак демонструє часткове фінансове відновлення у 2024 році. Потрібна глибока трансформація моделі росту.

GlobalLogic посідає третє місце з акцентом на цифрові продукти та розширення співпраці з міжнародними партнерами (табл. 5,6).

Таблиця 5. Динаміка показників фінансового скорингу GlobalLogic

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс FinScore	A/3.1	A/3,5	A/3.7	B/3.0	B/2.8
Поточна ліквідність	505,00%	717,70%	772,20%	679,50%	421,30%
Абсолютна ліквідність	21,10%	43,00%	18,70%	69,90%	53,30%
Коефіцієнт "Кислотний тест"	504,40%	717,00%	771,80%	679,20%	421,20%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	500,60%	712,00%	769,40%	677,80%	420,50%
Відношення грошових коштів до активів	2,70%	4,20%	2,10%	9,30%	11,30%
Проміжний коефіцієнт покриття	25,40%	47,80%	30,90%	76,40%	55,10%
коефіцієнт автономії	74,90%	85,50%	88,60%	82,50%	72,20%
Відношення чистого боргу до EBITDA	0,6	0.2	0.2	0.3	0.9
Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом	208,10%	294,60%	708,80%	875,70%	694,10%
ROA - Рентабельність активів	13,70%	20,20%	32,20%	18,50%	10,00%
рентабельність власного капіталу	22,30%	30,90%	57,10%	28,90%	16,20%
RCA - рентабельність оборотних активів	21,40%	28,50%	36,80%	20,40%	11,20%
NPM- Чиста маржа	5,00%	6,10%	9,90%	7,90%	5,60%
ROTA - рентабельність загальних активів	19,20%	26,30%	41,70%	19,00%	13,10%
Валова рентабельність собівартості	14,00%	14,60%	13,70%	13,50%	13,40%
рентабельність операційних витрат	226,30%	270,10%	308,90%	316,70%	285,70%
Чиста рентабельність витрат	7,40%	8,90%	13,30%	8,90%	8,40%
Оборотність загальних активів	2.9	3.5	3.9	2.7	2.0
Оборотність робочого капіталу	6.3	6.3	5.6	3.5	2.8
Оборотність дебіторської заборгованості	5.3	5.6	5.1	3.3	2.6

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Спостерігаємо помірне зниження індексу з A/3.7 (2022) до B/2.8 (2024), але ключові коефіцієнти залишаються стабільними і сильними (ліквідність, рентабельність).

Таблиця 6. Динаміка показників ринкового скорингу GlobalLogic

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс MarketScore	A/3.8	A/3.8	A/4	A/3.4	A/3,7
Частка у секторі	2,58%	2,75%	4,04%	3,47%	3,15%
Частка у ринку	6,57%	6,23%	8,00%	6,95%	6,28%
Частка у субринку	6,57%	6,23%	8,00%	6,95%	6,28%
Місце компанії у секторі	5	5	4	5	4
Місце компаній на ринку	2	2	2	2	1
Місце компанії у субринку	2	2	2	2	1
Абсолютний приріст виручки за рік. млн. грн	964,7	2205,5	3807,1	-97,9	245,2
Відсотковий приріст виручки за рік, %	21,30%	40,10%	49,40%	-0,90%	2,10%
Абсолютний середньорічний приріст виручки за 3 роки, млн грн	881,20	1315,6	2325,8	1971,6	1 318,20
Середньорічний темп зростання виручки за 3 роки, %	24,40%	27,00%	36,40%	27,60%	14,80%

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Ринкові позиції зберігаються на високому рівні — індекс становить A/3.7 (2024 р.), а місце на ринку підвищується до 1-го. GlobalLogic демонструє стійку фінансову структуру та стабільне лідерство, незначне зменшення прибутків компенсується розширенням присутності на ринку.

Лухофт зберігає четверту позицію, завдяки експертизі у фінансовому та автомобільному секторах (табл. 7,8).

Таблиця 7. Динаміка показників фінансового скорингу Luxoft

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс FinScore	B/2,5	B/2.5	B/3.0	B/3.0	B/2.9
Поточна ліквідність	1357,70%	1280,90%	1173,60%	1754,60%	1185,50%
Абсолютна ліквідність	48,80%	16,90%	61,80%	148,60%	77,90%
Коефіцієнт "Кислотний тест"	1338,90%	1280,70%	1172,30%	1748,40%	1182,40%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1314,40%	1253,30%	1158,20%	1729,70%	1171,80%
Відношення грошових коштів до активів	2,40%	1,10%	4,70%	7,70%	6,20%
Проміжний коефіцієнт покриття	1314,40%	1253,30%	1102,07%	1676,60%	1171,80%
коефіцієнт автономії	95,00%	93,70%	92,40%	94,80%	92,00%
Відношення чистого боргу до EBITDA	0.1	0.2	0.1	0.0	0.1
Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом	296,50%	487,80%	888,80%	1057,70%	1841,30%
ROA - Рентабельність активів	2,00%	7,40%	15,20%	11,50%	14,80%
рентабельність власного капіталу	2,10%	8,40%	19,60%	13,80%	19,10%

RCA - рентабельність оборотних активів	2,9	9,10%	16,90%	12,60%	15,60%
NPM- Чиста маржа	2,10%	6,40%	10,90%	7,00%	10,10%
ROTA - рентабельність загальних активів	2,40%	9,00%	18,80%	12,50%	14,00%
Валова рентабельність собівартості	32,70%	24,60%	16,70%	19,00%	20,30%
рентабельність операційних витрат	94,00%	115,40%	122,30%	124,30%	135,80%
Чиста рентабельність витрат	6,00%	5,80%	10,60%	5,20%	9,40%
Оборотність загальних активів	0.9	1.2	1.5	1.7	1.6
Оборотність робочого капіталу	1.6	1.7	1.9	2.0	1.9
Оборотність дебіторської заборгованості	1.4	1.7	1.9	2.1	1.9

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Стабільний рівень індексу на рівні В/2.9 (2024 р.). При цьому, розвиток йде з відносно високою ліквідністю та автономією, але низькими темпами рентабельності.

Таблиця 8. Динаміка показників ринкового скорингу Luxoft

Найменування показника	2020	2021	2022	2023	2024
Індекс MarketScore	В/3	А/3.4	А/3.9	А/3.8	А/3.8
Частка у секторі	0,08%	0,09%	0,12%	0,14%	0,14%
Частка у ринку	1,61%	0,19%	0,25%	0,28%	0,27%
Частка у субринку	4,37%	0,19%	0,25%	0,28%	0,27%
Місце компанії у секторі	137	147	86	86	80
Місце компаній на ринку	7	76	50	50	43
Місце компанії у субринку	4	76	50	50	43
Абсолютний приріст виручки за рікб млн. грн	-47,6	58,6	114,4	106,9	45,9
Відсотковий приріст виручки за рік, %	-20,90%	32,40%	47,80%	30,20%	10,00%
Абсолютний середньорічний приріст виручки за 3 роки, млн грн	-23,20	-10,3	41,8	93,3	89,10
Середньорічний темп зростання виручки за 3 роки, %	-10,30%	-4,00%	15,70%	36,60%	28,40%

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Фактично стабільно високий рівень індексу (А/3.8) спостерігається на тлі позитивного приросту виручки та обмеженого зростання ринкової частки. Загалом, Luxoft зберігає надійну фінансову базу та консервативну динаміку, не демонструючи яскравого росту, але й уникаючи глибоких криз.

Сіклум залишається на п'ятому місці, продовжуючи розширювати свою глобальну присутність і портфель послуг (табл. 9,10).

Таблиця 9. Динаміка показників фінансового скорингу Ciklum

Найменування показника	2022	2023	2024
Індекс FinScore	-	A/3,2	A/3,5
Поточна ліквідність	98,90%	105,00%	215,70%
Абсолютна ліквідність	18,80%	7,90%	15,10%
Коефіцієнт "Кислотний тест"	98,90%	105,00%	215,70%
Коефіцієнт швидкої ліквідності	98,90%	104,90%	215,50%
Відношення грошових коштів до активів	18,00%	6,70%	5,90%
Проміжний коефіцієнт покриття	98,90%	104,90%	215,50%
Коефіцієнт автономії	4,50%	15,00%	61,00%
Відношення чистого боргу до EBITDA	14,2	2,7	0,6
Коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом	81,60%	139,50%	386,00%
ROA - Рентабельність активів	4,50%	11,40%	50,40%
рентабельність власного капіталу		320,10%	478,10%
RCA - рентабельність оборотних активів	4,80%	12,80%	59,90%
NPM- Чиста маржа	2,10%	1,20%	2,60%
ROTA - рентабельність загальних активів	5,50%	28,70%	58,00%
Валова рентабельність собівартості	255,90%	55,20%	31,10%
рентабельність операційних витрат	102,90%	107,40%	114,20%
Чиста рентабельність витрат	2,60%	3,20%	3,00%
Оборотність загальних активів	4,2.	10,4	23,1
Оборотність робочого капіталу	-414	542,4	81,8
Оборотність дебіторської заборгованості	5,6	13,1	28,9

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Зростання індексу з A/3.2 (2023) до A/3.5 (2024) вказує на динамічне фінансове покращення. Спостерігається ріст рентабельності активів та капіталу.

Таблиця 10. Динаміка показників ринкового скорингу

Найменування показника	2023	2024
Індекс MarketScore	A/4	A/4
Частка у секторі	0.04%	0.10%
Частка у ринку	0.08%	0.20%
Частка у субринку	0.08%	0.20%
Місце компанії у секторі	312	111
Місце компаній на ринку	180	65
Місце компанії у субринку	180	65
Абсолютний приріст виручки за рік млн. грн	103,4	252,2
Відсотковий приріст виручки за рік, %	457,80%	200,20%
Абсолютний середньорічний приріст виручки за 3 роки, млн грн	103,4	177,80
Сукупний середньорічний темп зростання виручки за 3 роки, %	457,80%	309,20%

Побудовано за даними <https://youcontrol.com.ua/>

Рівень індексу стабільний A/4 (обидва роки), з експоненціальним зростанням виручки (на 200,2% у 2024 р.). Ciklum демонструє найбільш позитивну динаміку серед усіх п'яти компаній, завдяки ефективній адаптації до нових умов та агресивному ринковому зростанню. Але період дослідження обмежений.

Серед компаній середнього розміру окремі учасники ринку демонструють позитивну динаміку розвитку. Зокрема, Intellias утримує лідерську позицію в цьому сегменті, що пояснюється активною експансією у сферах автомобільної промисловості та фінансових послуг. Sigma Software забезпечує сталий ріст за рахунок ефективної співпраці з міжнародними стартапами та великими корпоративними клієнтами. Компанія N-iX займає третє місце завдяки здатності масштабувати проекти та глибокій галузевій експертизі. DataArt посилює позиції на ринку фінансових технологій і цифрової охорони здоров'я, зберігаючи четверту сходинку. У свою чергу, ELEKS фокусується на інноваціях у логістиці та сфері роздрібної торгівлі, що сприяє зміцненню її ринкових позицій.

У першому півріччі 2024 року 18 українських ІТ-компаній продемонстрували зростання, що є вагомим досягненням на фоні складної макроекономічної ситуації. Половина з них представляє продуктовий сегмент, що свідчить про посилення тенденції до створення та розвитку власних цифрових рішень. Ці компанії змогли не лише зберегти інвестиційний інтерес, а й розширити присутність на зовнішніх ринках, що свідчить про високий рівень стійкості та інноваційного потенціалу.

Позитивна динаміка стала можливою завдяки впровадженню інноваційних моделей управління, гнучких бізнес-стратегій та здатності оперативно адаптуватися до мінливих ринкових умов. Водночас, 29 компаній зіткнулися з негативною динамікою у тому ж періоді. Основними факторами спаду стали зменшення обсягів замовлень, втрата клієнтів, мобілізація персоналу, релокаційні труднощі, а також загальна економічна нестабільність. У відповідь багато компаній були змушені скоротити персонал або оптимізувати витрати, що ще більше послабило їхні конкурентні позиції.

Висновки (Conclusions)

У період 2023–2024 років український ІТ-ринок продемонстрував значну стійкість і здатність до адаптації в умовах війни, економічної нестабільності та глобального спаду попиту на цифрові послуги. Попри зниження обсягів експорту ІТ-послуг у 2023 році на 8,5%, вже у першому кварталі 2024 року спостерігалось часткове відновлення, що засвідчує потенціал галузі до стабілізації та зростання. Аналіз провідних ІТ-компаній (EPAM, SoftServe, GlobalLogic, Luxoft, Ciklum) за показниками FinScore та MarketScore виявив, що найбільш стабільну динаміку демонструють GlobalLogic та Ciklum, які зуміли не лише зберегти фінансову ефективність, а й зміцнити позиції на ринку. EPAM зберігає лідерство, але показує ознаки уповільнення росту. SoftServe, навпаки, зазнав істотного зниження як фінансових, так і ринкових показників. Luxoft утримує стабільні, хоча й помірні результати. Головні виклики для галузі залишаються незмінними: ризики безпеки, релокація персоналу, кадрові втрати, нестача інвестицій, конкуренція з боку ІТ-секторів інших країн. Водночас компанії демонструють високу адаптивність: впроваджують гнучкі умови праці, цифрові інновації, інвестують у розробку власних продуктів і виходять на нові ринки. Ключовим стратегічним напрямом розвитку ІТ-сектору України є трансформація з сервісної моделі до продуктово-сервісної, з активним впровадженням штучного інтелекту, рішень у сфері кібербезпеки та розширенням географії експорту, зокрема на ринки Близького Сходу, Азії та Латинської Америки. Такий підхід дозволить галузі зберігати конкурентоспроможність, залучати нових клієнтів і забезпечити сталість розвитку навіть в умовах тривалої турбулентності. Перспективою дослідження є обґрунтування розвитку ІТ-ринку в умовах війни на основі прогнозних даних.

Конфлікт інтересів (Conflicts of interest)

Автори заявляють, що у них немає конфлікту інтересів

Фінансування (Funding)

Автори не отримали фінансування на цю роботу.

Внесок авторів (Authors contribution)

Методика дослідження, К.Г.; збір та аналіз отриманих даних, оформлення тексту роботи, П.І.

Література (References)

- DOU.ua. (2024, December 8). *TOP-50 IT companies of Ukraine, summer 2024: minus 2.4 thousand specialists in six months, a new player in the top five*. Retrieved from https://dou.ua/lenta/articles/top-50-summer-2024/?from=recent_pinned
- DOU.ua. (2023, August 14). *TOP-50 IT companies of Ukraine, summer 2023: minus 6 thousand specialists in six months, service companies have fewer clients, product companies hire more actively*. Retrieved from https://dou.ua/lenta/articles/top-50-summer-2023/?from=recent_pinned
- DOU.ua. (2023, April 6). *TOP-50 IT companies of Ukraine, winter 2023: minus 5 thousand specialists due to relocation*. Retrieved from <https://dou.ua/lenta/articles/top-50-winter-2023/>
- DOU.ua. (2024, August 15). *What is happening with Ukrainian IT exports and what are the forecasts? Analytics and opinions of industry representatives*. Retrieved from <https://dou.ua/lenta/articles/it-export-second-quarter-2024/>
- DOU.ua. (2024, May 6). *"Each month of the first quarter is worse than the same period last year": What is happening with Ukrainian IT exports*. Retrieved from https://dou.ua/lenta/articles/it-export-1-quarter-2024/?from=similar_posts
- DOU.ua. (2023, February 6). *The annual volume of Ukrainian IT exports has decreased for the first time. Is it a plateau or a worsening trend? — Analytics and expert opinions*. Retrieved from <https://dou.ua/lenta/articles/it-export-2023/>
- YouControl. (n.d.). *Ukrainian companies and financial analytics platform*. Retrieved from <https://youcontrol.com.ua/>